

Makale Bilgisi / Article Info

Geliş / Received: 04.06.2023

Kabul / Accepted: 16.08.2024

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI: 10.55666/folklor.1496011

**BAğLAMA EğİTİMİNİN ÜNİVERSİTE ÖğRENCİLERİNİN
ÖZ GÜVEN DÜZEYLERİNE ETKİSİ**

Bilal DİZDAR*

Öz

İnsanlık tarihi boyunca bilim insanları, beden ve ruh sağlığı üzerinde birçok araştırmalar yapmış ve birçok eğitim çeşitleri geliştirmişlerdir. Günümüzde teknolojik gelişimin ve sosyal medya kullanımının en üst seviyelere ulaşmasının, bireysel yalnızlığa ve çeşitli psikolojik rahatsızlıkların ortaya çıkmasına neden olduğu çeşitli çalışmalar ile ortaya konmaktadır. Yapılan birçok araştırmada sosyal ortamda bulunmanın, toplu eğitim almanın, sanat ile ilgilenmenin ve buna benzer birçok sosyal etkinlikte bulunmanın bireyler üzerinde olumlu psikolojik etkileri olduğu görülmektedir. Bu sosyal etkinliklerden önemli bir yere sahip olan sanat eğitiminin ise bireye, hayatı boyunca sahip olabileceği eğlenceli ve kalıcı beceri davranışı kazandırdığı söylenebilir. Ayrıca taranan literatürde sosyal beceri ve öz güvenin sosyal etkinlikleri anlamlı düzeyde etkilediği görülmektedir. Müzik, çalgı, dans, ritim ve çeşitli oyun eğitimlerinin sosyal beceri ve öz güven üzerinde olumlu etkilere neden olduğu yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Bu bağlamda; bağlama eğitiminin öz güveni etkileyen faktörleri içinde barındırmasına rağmen literatürde bu alanla ilgili araştırmaların sayısının çok fazla olmadığı görülmüştür. Alan yazında bu araştırma ile ilgili birebir benzer bir araştırmanın olmaması ve araştırmanın gelecekte yapılan araştırmalara da kaynak teşkil etmesi bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada bağlama eğitiminin üniversite öğrencilerinin özgüven düzeyleri üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında araştırma örneklemi olarak Giresun Üniversitesinde özengen (amatör) bağlama eğitimi alan 60 üniversite öğrencisi ile bağlama eğitimi almayan 60 üniversite öğrencisi olmak üzere toplam 120 üniversite öğrencisi rastgele seçilmiştir. Araştırmanın verilerini elde etmek için Akın (2007) tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının yapıldığı 33 maddelik Öz Güven Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, içsel öz güven ve dışsal öz güven olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Çalışmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS.16 programı ve verilerin analizinde Bağımsız Gruplar T Testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bağlama eğitimi alma değişkenine göre öz güven değerlerinin farklılaştığı görülmüştür ($p<0.05$). Bulgulara göre bağlama eğitimi alan katılımcıların, bağlama eğitimi almayan katılımcılara göre öz güven düzeylerinin daha yüksek olduğu ve sanat eğitiminin bireyler üzerinde psikolojik olarak olumlu katkılara neden olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Bağlama Eğitimi, Türk Halk Müziği, Öz Güven, Üniversite Öğrencileri.

* Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Geleneksel Türk Müziği Bölümü, Giresun/Türkiye. bilal.dizdar@giresun.edu.tr ORCID: 0000 -0003-1074-6669.

THE EFFECT OF BAĞLAMA EDUCATION ON UNIVERSITY STUDENTS' SELF-CONFIDENCE LEVELS

Abstract

Throughout human history, scientists have conducted many researches on physical and mental health and developed many types of education. Today, various studies have shown that technological development and the use of social media have reached the highest levels, causing individual loneliness and the emergence of various psychological disorders. In many studies, it is seen that being in a social environment, receiving collective education, being interested in art and many similar social activities have positive psychological effects on individuals. Art education, which has an important place among these social activities, can be said to provide individuals with fun and permanent skill behaviors that they can have throughout their lives. In addition, it is seen in the literature that social skills and self-confidence significantly affect social activities. Studies have shown that music, instrument, dance, rhythm and various game trainings have positive effects on social skills and self-confidence. In this context; although bağlama education contains factors affecting self-confidence, it has been observed that the number of studies on this field in the literature is not very high. Given the fact that there is no similar research in the literature and that this research will be a source for future research, this study reveals the importance of this research. In this study, it was aimed to investigate the effect of bağlama education on university students' self-confidence levels. Within the scope of this purpose, a total of 120 university students, 60 university students who received amateur bağlama education at Giresun University and 60 university students who did not receive bağlama education, were randomly selected as the research sample. Self-confidence scale consisting of 33 items developed by Akın (2007), for which validity and reliability studies were conducted, was used to obtain the data of the study. The scale consists of two sub-dimensions: intrinsic self-confidence and extrinsic self-confidence. SPSS.16 program was used to evaluate the data obtained in the study and Independent Groups T Test was used to analyze the data. As a result of the analyzes, it was seen that self-confidence values differed according to the variable of having bağlama training ($p<0.05$). Based on the findings, it can be said that the participants who received bağlama training had higher levels of self-confidence than the participants who did not receive bağlama training and that art education causes psychologically positive contributions on individuals.

Keywords: Music Education, Bağlama Education, Turkish Folk Music, Self-confidence, University Students

Giriş

Bireylerin çevresi ile sağlıklı, bilinçli ve etkili bir iletişim kurabilme, eleştiri yapabilme, kendini rahatlıkla ifade edebilme, bulunduğu ortama uyum sağlama gibi sosyal becerileri kazanmasında öz güvenin büyük etkisi olduğu söylenebilir. Öz güven oluşumunda sanat eğitiminin çok büyük etkisinin olduğu yapılan bilimsel araştırmalarda görülmektedir. “Sanat eğitimi konusunun hep gündemde kalmasının temeli ‘sanat ve eğitim’ kelimelerinden oluşan ‘sanat eğitimi’ kavramının bir bilim dalı olarak psikoloji, estetik, sanat tarihi ve felsefe gibi diğer bilim dalları ile de yakın ilişki içerisinde olmasıdır.” (Uslu ve Uludağ, 2023: 1576)

Sanat eğitiminin bir kolu olan müzik eğitimi; bireyin en kolay ulaşabileceği ve öğrenebileceği istedik eğlenceli bir uğraş olduğu söylenebilir. “Müzik öğretmenin amacı, çocuğun sosyal çevresi içinde kendini güvende hissetmesini sağlamaktır. Yaşadığı çevrenin değer verdiği ve saygı duyduğu katılımcı bir birey olması, bu çevrenin değer yargılarını paylaşması gibi” (Çilden, 2001: 5).

Müzik eğitimi oluşturan unsurlardan biri de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi “bireyin çalgı çalmaya yönelik davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişimler meydana getirme süreci” olarak tanımlanabilir (Tarman, 1996: 10).

Türk halk müziği çalgı eğitiminde bağlama eğitiminin diğer sazlara oranla daha önde geldiği söylenebilir. Anadolu’nun her yöresinde bu çalgıya rastlamak mümkündür. Bu çalgı, Anadolu insanının kültürel birikimini, duygularını, düşüncelerini yalın ve çarpıcı yönleriyle bünyesinde taşıyan, yansıtan temel bir halk sazıdır (Işık, 2008: 16).

Bağlama eğitiminin bireyler üzerindeki etkilerine bakıldığında, bireylerin özgüven gelişimine katkı sağlayabileceği ve bu durumun bilimsel araştırmalarla desteklenerek literatüre kazandırılması sağlanabilir. Yapılan literatür taramasında bağlama eğitiminin üniversite öğrencileri üzerinde özgüven açısından nasıl bir etki yapabileceği konusunda yapılan araştırmaların yok denecek kadar az olması nedeni ile somut verilere ulaşmak oldukça zordur.

Bu çalışma, bağlama eğitiminin üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerine etkisi incelenerek literatüre katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada özengen (amatör) bağlama eğitimi alan üniversite öğrencileri ile bağlama eğitimi almayan üniversite öğrencilerinin öz güven düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığının ortaya konulması amaçlanmıştır.

Bağlama ve Bağlama Eğitimi ile İlgili Kavramlar

Tüm toplumlarda halk müziği, geçmişte var olan kültürel değerler olarak benimsendiği söylenebilir. Toplumun kültürel değerlerinin yansımaları olan halk müziği, bir kültüre ait miras olarak nesilden nesile aktarıldığı görülmektedir. Halk müziğinin, konu ve işlev bakımından ait olduğu dönemin ve toplumun aynası olma özelliği de varsayılabılır. Türk Halk Müziği’nin ülkemizde her bir yörede, farklı türlerde çeşitlilik göstererek, genelde bağlama çalgısı eşliğinde bireysel veya koro eşliğinde icra edildiği bilinmektedir.

Yapılan çalışmanın daha anlaşılır olması amacıyla bu bölümde bağlama ve bağlama eğitimi kavramları detaylıca açıklanmaya çalışılmıştır.

Bağlama

Türk müziğinin en önemli çalgılarından biri olan bağlama, köklü bir geçmişe sahip olup, Anadolu’nun dört bir yanında sevilerek çalınan bir sazdır.

Duygulu (2014), bağlamayı; “Armutî gövdeli, ağaçtan oyulup ya da ince dilimlenerek ağaçların birbirine yapıştırılmasıyla imal edilen, gövdeye göre en az bir buçuk- iki kat uzunluğunda sapı bulunan, telli, tezene veya elle çalınan halk çalgısı” olarak tanımlamıştır (2014: 66).

“En eski Türk baksı-ozanlarının sagu ve destanlar icra ederken ya da diğer yarı dinî ayinlerinde kullandıkları en eski milli müzik aletinin kopuz olduğundan söz edilmektedir” (Köprülü, 2004: 106). Kopuz çalgısı, Türk halk bilimi araştırmacıları ve müzikologlar tarafından Anadolu’daki bağlamanın atası olarak kabul edilmektedir. “En eski yazılı bilgilerinin Çin kaynaklarında M.S. 1. yüzyılı belirttiği, bağlamanın Asya kökenli kopuzdan, Anadolu’ya taşındığına vurgu yapmaktadır” (Parlak, 1998: 213).

“Bağlamanın derin izlerini hem Asya hem de Anadolu gelenek ve göreneklerinde görmek mümkündür. Bunun yanında bağlamanın ilk ortaya çıktığı dönemin Antik Yunan medeniyeti ile Hitit ve Sümerlere kadar dayandığı görülmektedir. Bu dönemlere ait kazılarda çıkan ortaya çıkan kabartmalarda bağlamaya benzeyen çalgılar olduğu göze çarpmaktadır” (Parlak, 1998: 213).

Günümüzde aktif olarak kullanılan bağlama çeşitlerini küçükten büyüğe doğru sıralarsak bunlar; cura, çöğür, kısa sap bağlama, uzun sap bağlama, tambura, divan sazı ve meydan sazı gibi türlerden oluşurlar.

Bağlama Eğitimi

Bağlama eğitimi, doğru tutuş, parmak pozisyonları ve tellere nasıl dokunulacağı gibi temel bilgiler ile başlayıp akort etme, ritmik çalma, tavırlı çalma ve müzik teorisi öğrenme gibi aşamalarla devam eden bir eğitim sürecinden oluştuğu söylenebilir.

“Bağlama eğitiminde öğrenme, kişinin yeteneklerine, onun biyolojik ve kültürel gelişmişliğine, müziğe ve bağlamaya karşı olan ilgisine, öğrenme ortamının durumuna bağlı olabilmektedir. Her öğrencinin bağlama ve müziğe yatkınlığı farklı olabileceği için bağlama/saz eğitiminde kazandırılmak istenen davranışların, öğrencilerin bu yeteneklerine göre düzenlenmiş olması gerekmektedir. Her çalgıda olduğu gibi bağlama/saz da öğrencilerin fiziksel durumu ve bağlamaya uygunluğu önem taşımaktadır” (Kımkı, 2010: 26).

Öz Güven Tanımı

Öz güven, kişinin bebeklik dönemi dâhil tüm gelişim dönemlerinde var olan temellerini çocukluk döneminde atan ve kişinin tüm yaşantısını etkileyen bir olgu olduğu söylenebilir.

“Öz güven, bireyin davranışları ve vücudu ile kendi yaşamında oluşturmuş olduğu denetim ve egemenliktir. Kişinin oluşturduğu dış dünyada olan iletişimde bu egemenlik ruhunun varlığı ya da yokluğu önemli unsurlardan biridir. Bu durumda bireyin içsel, kendine yönelik algılamaları ön plandadır. Bireyin davranışlarına yansıyan bu içsel algılamalar hayatın her evresinde olumlu veya olumsuz bir biçimde ortaya çıkar” (Gökner, 2015).

“Özgüven; iç güven ve dış güven olmak üzere ikiye ayrılır. İç güven; bireylerin kendisinden hoşnut, kendisiyle barışık ve kendisiyle özdeşleşmiş olduğuna dair duygu ve düşüncelerdir. İç güveni oluşturan unsurlar kendine saygı, kendini sevmek, kendini tanıma, belirgin hedefler koyma ve olumlu düşünmedir. Dış güven ise bireyin kendisinden memnun ve emin olduğuna dair göstermiş olduğu tavır ve davranışlardır. Dış güveni oluşturan unsurlar da iletişim ve duygularını kontrol edebilmedir” (Akagündüz, 2006).

Öz güven üzerine araştırma yapan Lindenfield’e (2017) göre de öz güven; iç güven ve dış güven olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İç güven 4 alt maddeden meydana gelmektedir. Bunlar; kendini sevmek, kendini tanıma, kendine açık hedefler koyma ve pozitif düşünmedir. Dış güven de 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar iletişim kendini ifade edebilme, duygularını kontrol edebilmedir.

“Öz güveni bazı kavramlardan ayırıştırarak ya da bazı kavramlarla ilişkilendirerek ele alınması gerekiyor olmasına karşın bunu başarmak çok da kolay değildir. Bunların arasında öz saygı, öz yeterlilik ve öz değerlilik sayılabilir. İlk bakışta özdeş kavramlar gibi görünse de bu bir yanılgıdır. Birbirleriyle iç içe geçen ve örtüşen yönleri olmakla birlikte ayrı ayrı ele alınması gereken kavramlardır” (URL-1).

Yukarıda yapılan tanımlardan yola çıkarak öz güven; kişinin kendine güvenmesi, iyi duygular geliştirerek kendini iyi hissetmesi, kendini yeterli bulması ve başarılı görmesi diyebiliriz.

Öz Güveni Yüksek ve Düşük Olan Bireylerin Özellikleri

Özgüveni yüksek olan insanlar; kendilerini rahatlıkla ifade edebilme, kendine güvenme, kendine ve başkalarına saygı duyma, problemleri çözmek için çaba gösterme, kendini iyi hissettirecek şeyler yapma, kendini geliştirme gibi becerilere sahip olan insanlar olarak tanımlanabilir.

“Öz güveni var olması insanların kişilikleri ve sahip oldukları özellikleri hakkında olumlu düşüncelerini sağlamaktadır. Fakat özgüven eksikliği kişilerin kendilerine inanmama ve güvenememe, aktif olarak iletişim kuramama, tek başına karar verememe, yalnız olma ve kırılma gibi problemlere neden olabilmektedir. Özgüveni düşük kişiler, kendilerini

başarısız ve değersiz görür; reddedilme korkusu ile sevgi alışverişine girmezler. Günlük yaşamdaki problemleri çözemeyeceklerine inanır, devamlı çaresizliğin stres ve kaygısını yaşarlar. Çabuk etkilenirler ve başkalarına bağımlı bir yaşantı sergilerler” (Kurtuldu, 2007: 58-59).

“Özgüvenli kişi yeteneklerinin farkındadır. Neyi yapabileceğini, neyi yapamayacağını bilir. Yani güçlü ve zayıf yanlarını tanır. Yeteneklerini çok iyi kullanır. Girişken olduğu için yeni şeyler denemekten çekinmez. Özgüveni gelişmemiş kişi kendini yeterince tanımadığı için yeteneklerinin farkında değildir. Neyi başarabileceğini bilmez. Onun bildiği tek şey, hiçbir şey yapamayacağıdır. Kendinde gurur kaynağı olabilecek bir yan bulamaz. İçer kapantik ve depresyona daha yatkındır” (Güenalp, 2007: 31-32).

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, kişilerin ruhsal, fiziksel ve sosyal gelişimleri üzerinde olumlu etkilerinin kanıtlandığı müzik ve çalgı eğitimi, Türk Halk Müziği çalgısı olan bağlama eğitiminin gelecek kuşaklarımız olan üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerinin yükseltmesine katkı sağlayabilme ve bu konuda yapılacak gelecek çalışmalara ışık tutabilme düşüncesinden hareketle önem arz etmektedir.

Yöntem

Çalışmada nicel araştırma yöntemi olarak “Nedensel Karşılaştırma Modeli” kullanılmıştır. İnsan grupları arasındaki farklılıkların nedenlerini ve sonuçlarını koşullar ve katılımcılar üzerinde herhangi bir müdahale olmaksızın belirlemeye amaçlayan çalışmalara “Nedensel Karşılaştırma Araştırması” denir (Büyüköztürk vd., 2014: 16).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın örnekleme, 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Giresun Üniversitesinde çeşitli bölümlerde eğitim gören ve özengen (amatör) bağlama eğitimi alan 60 öğrenci ve bağlama eğitimi almayan 60 öğrenci ile toplam 120 öğrenci rastgele seçilerek oluşturulmuştur. Araştırmanın evreni için üniversite okuyan öğrenciler seçilmiştir. Bu kapsamda, gönüllü katılım esas alınmak suretiyle araştırma evreninin tamamına ulaşılmıştır.

Örneklem seçme yöntemi olarak Kota Örneklem Yöntemi kullanılmıştır. “Kota Örneklem Yöntemi, araştırmacının önce araştırma evreninden belirli özellikleri olanları gruplandırması ve bunlardan belli bir sayıya ulaşınca kadar örneklem almasıdır” (Kaptanoğlu, 2013: 238).

Yapılması planlanan çalışmada örneklem genişliği 4’te 1 oranında belirlenmiştir. Bağlama eğitimi alan ve almayan bireyler olmak üzere toplam 120 kişiye uygulanmıştır. Çalışmada bağımsız değişken olarak katılımcının bağlama eğitimi alıp almadıkları esas alınmıştır. Bunun dışında yaş, cinsiyet gibi demografik bilgilere yer verilmemiştir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerini ölçmek amacıyla araştırma sürecinde sağlıklı sonuçlar verebilmesi için “Öz Güven Ölçeği” kullanılmıştır.

Öz Güven Ölçeği

Bağlama eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerini ölçmek için Akın (2007) tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının yapıldığı “Öz Güven Ölçeği” kullanılmıştır. Kullanılan bu ölçek; “içsel öz güven ve dışsal öz güven” olarak iki alt boyutta ele alınmıştır.

33 maddeden oluşan ölçek 5 kademeli Likert tipi ile hazırlanmıştır. (1=Hiçbir Zaman, 2=Nadiren, 3 = Sık sık, 4= Genellikle, 5= Her Zaman). Ölçekten alınabilecek en az puan 33, en yüksek puan ise 165 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınan puanın yüksekliği yüksek öz güveni, ölçekten alına az puan ise düşük öz güveni temsil etmektedir. Akın (2007) geliştirdiği bu ölçeğin güvenilirlik değerini ölçeğin tamamı için 0,94, içsel öz güven alt boyutunda 0,97 ve dışsal öz güven boyutunda 0,87 olarak saptamıştır.

Tablo 1: Öz Güven Ölçeği Alt Boyutlarına İlişkin Bilgiler

Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Madde Numaraları
İç Öz güven	17 Madde	1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 30, 32
Dış Öz güven	16 Madde	2, 6, 8, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 29, 31, 33

Tablo 1’ deki İçsel öz güven maddeleri (1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 30, 32), dışsal öz güven (2, 6, 8, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 29, 31, 33) şeklinde dağılım göstermiştir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır.

Verilerin İstatistik Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS.16 programı, verilerin analizinde ise Bağımsız Gruplar T Testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bağlama eğitimi alma değişkenine göre öz güven değerlerinin farklılaştığı görülmüştür.($p<0.05$).

Çalışma için oluşturulan hipotezler şu şekildedir;

H 0: Bağlama eğitiminin üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerine etkisi yoktur.

H 1:Bağlama eğitiminin üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerini olumlu etkiler.

Tablo 2: Öz güven Puanının Betimsel İstatistikleri, Güvenirlik Katsayısı ve Normallik Testi Sonucu

Çalışmada elde edilen ölçek puanının normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesi amacı ile normallik testi yapılırken güvenirlik düzeyinin belirlenmesi amacı ile Cronbach’s Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Ölçek için yapılan Shapiro-Wilk normallik analizi sonucu söz konusu ölçek puanının normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir.($p=0.49(p>0.05)$) Buna bağlı olarak analizlerde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

	N	x	ss	Güvenirlik katsayısı	Shapiro-Wilk Normallik Testi		
					İstatistik	sd	p
Özgüven Düzeyi Puanı	120	113.85	20.82	.94	.081	120	0.49

Tablo 3: Bağlama Eğitim Alma Değişkenine Göre Öz güven Düzeyine İlişkin Bağımsız Gruplar T Testi

	N	x	ss	t	P
Bağlama eğitimi alan	60	3.80	.543	3.18	.002
Bağlama eğitimi almayan	60	3.45	.666		

Tablo 3’de bağlama eğitimi alma değişkenine göre bireylerin öz güven durumlarına ilişkin bulgular verilmiştir. Buna göre, bağlama eğitimi alma değişkenine göre öz güven değerlerinin farklılaştığı görülmektedir. [$t=3.18$, $p=.002(p<0.05)$]. Bu bulguya göre bağlama eğitimi alan katılımcıların ($x=3.80$), bağlama eğitimi almayan katılımcılara($x=3.45$) göre öz güven düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Bulgular

Uygulanan ölçekten elde edilen veriler tablolar halinde verilmiştir. Katılımcıların Öz güven Ölçeğinde vermiş olduğu yanıtların toplam puanı ve verilen yanıtların puan ortalaması üzerinden öz güven seviyeleri her bir madde için karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4: “Kendimi başarılı bir insan olarak görürüm.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan S	Ortalama X
Bağlama Eğitimi Alanlar	234	3,90
Bağlama Eğitimi Almayanlar	186	3,10

Tablo 4’deki verilere göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin, bağlama eğitimi almayan üniversite öğrencilerine kıyasla kendileri ile ilgili olarak daha olumlu öz değerlendirme yaptıkları söylenebilir.

Tablo 5: “Başkalarının yanında heyecanımı kontrol edebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan S	Ortalama X
Bağlama Eğitimi Alanlar	224	3,73
Bağlama Eğitimi Almayanlar	208	3,46

Tablo 5’deki veriler göre, bağlama eğitiminin öğrencilerin kaygı düzeylerini düşürerek rahatlamaya neden olan bir eylem olduğu görülmektedir. Bu eylemin öğrencilerin duygusal dengelemeyi öğrenmelerine ve kaygı ile baş etmelerine yardımcı olduğu söylenebilir.

Tablo 6: “Seçimlerimde başkalarına bağımlı değilimdir.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan S	Ortalama X
Bağlama Eğitimi Alanlar	223	3,71
Bağlama Eğitimi Almayanlar	201	3,35

Tablo 6’ya bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin, karar alma sürecinde kendilerini daha özgür ve başkalarının düşüncelerinden bağımsız hissettikleri görülmektedir.

Tablo 7: “Yaşamdaki zorluklarla baş edebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan S	Ortalama X
Bağlama Eğitimi Alanlar	200	3,33
Bağlama Eğitimi Almayanlar	157	2,61

Tablo 7’ye göre bağlama eğitiminin stresli durumlarla ve yaşamın zorluklarıyla başa çıkma becerisini artırdığı varsayılabilir.

Tablo 8: “Benim için aşilamayacak sorun yoktur.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	225	3,75
Bağlama Eğitimi Almayanlar	200	3,33

Tablo 8’e bakıldığında bağlama eğitimi alan öğrencilerin problem çözme motivasyonlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 9: “Başkalarının görüşlerine saygı gösteririm.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	236	3,93
Bağlama Eğitimi Almayanlar	215	3,58

Tablo 9’daki verilere göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin farklı görüşlere daha empatik ve hoşgörülü olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 10: “Problemlerimin üstesinden gelebileceğime inanırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	232	3,86
Bağlama Eğitimi Almayanlar	210	3,50

Tablo 10’a bakıldığında, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin kendi kapasitelerine olan inancının ya da öz yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 11: “Sosyal etkinliklere katılmaktan çekinmem.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	226	3,76
Bağlama Eğitimi Almayanlar	191	3,18

Tablo 11’deki verilere göre, bağlama eğitimi alan öğrencilerin sosyalleşmede, çeşitli organizasyonlara katılmada ve kendini ön plana çıkarmada daha istekli olduğu söylenebilir.

Tablo 12: “Verdiğim kararların arkasında dururum.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	239	3,98
Bağlama Eğitimi Almayanlar	226	3,76

Tablo 12’ye bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin daha fazla sorumluluk sahibi ve tutarlı olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 13: “Kendi kendime yetebileceğime inanırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	230	3,83
Bağlama Eğitimi Almayanlar	221	3,68

Tablo 13’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öz yeterlilik seviyelerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu, bireyin kişisel gelişiminin artması ve bağımsız bir şekilde düşünme ve hareket etme yeteneğine sahip olması anlamına gelebilir.

Tablo 14: “Aktif birisi olduğumu düşünürüm.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	238	3,68
Bağlama Eğitimi Almayanlar	197	3,28

Tablo 14’ün verilerine göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin almayanlara göre aktif bir kişiliğe sahip olma bağlamında anlamlı bir puan farkı bulunmaktadır. Aktif olmanın en büyük göstergelerinden biri sosyalleşmedir. Bu doğrultuda çalgı eğitimi, sosyalleşmenin bir aracı olarak görülebilir.

Tablo 15: “Öz eleştiri yapabilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	229	3,96
Bağlama Eğitimi Almayanlar	207	3,45

Tablo 15’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencileri kendi davranışlarını ve seçimlerini sorgulaması ve bunlar üzerinde düşünmesi bağlama eğitimi almayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenbilir.

Tablo 16: “Anlamadığım konularda başkalarına soru sorabilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	228	3,81
Bağlama Eğitimi Almayanlar	225	3,75

Tablo 16'ya bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencileri ile bağlama eğitimi almayan öğrenciler arasında toplam puanlarda az bir fark olmasına rağmen bağlama eğitimi alanlar lehine olumlu bir sonuç ortaya çıktı görülmektedir.

Tablo 17: “Yeni girdiğim ortamlara uyum sağlarım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	231	3,80
Bağlama Eğitimi Almayanlar	205	3,41

Tablo 17'nin verilerine göre bağlama eğitimi alan öğrencilerin, yeni sosyal veya profesyonel koşullarına kolayca uyum sağlayabilme yeteneğini ifade ettiği görülmektedir. Bu yetenek, sosyal gelişimin, büyümenin ve duygusal zekânın bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Tablo 18: “Kendimle barışık bir insanım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	233	3,85
Bağlama Eğitimi Almayanlar	213	3,55

Tablo 18'e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin almayanlara oranla daha yüksek toplam puana sahip olması çalgı eğitiminin olumlu yönünü göstermektedir. Öğrencinin kendisiyle barışık olması, özsaygıyı artırarak kendine güven duymayı ve sosyal ortamda daha sağlıklı duruş sergilemesine vesile olabilir.

Tablo 19: “Gerektiğinde sonuna kadar hakkımı savunurum.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	248	3,88
Bağlama Eğitimi Almayanlar	230	3,83

Tablo 19'daki verilere göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin Öz Güven Ölçeği maddesine vermiş olduğu toplam puan bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu maddeye olumlu yönde cevap veren öğrencilerin, hem kişisel hem de sosyal yaşamda önemli bir yer tuttuğu ve bireysel olan inancını pekiştirdiği sonucuna ulaşılabilir. Çalgı eğitiminin bu tutumu olumlu yönde etkilediğini varsayabiliriz.

Tablo 20: “İstedğim şeyleri elde etmek için mücadele edebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	237	3,95
Bağlama Eğitimi Almayanlar	224	3,73

Tablo 20’deki Öz Güven Ölçeği maddesi, bireyin kararlılığını ve azmini yansıttığını gösterebilir. Mücadele için; hedef belirleme, öz güvenin gelişmesi ve azim gerektirir. Bağlama eğitimi alan öğrencilerin bu maddeye verdikleri cevapların toplam puanlarının, bağlama eğitimi almayanlara oranla yüksek olması, çalgı eğitiminin olumlu bir yansıması olarak görülebilir.

Tablo 21: “Kendimi rahat bir şekilde ifade edebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	225	3,75
Bağlama Eğitimi Almayanlar	215	3,58

Tablo 21’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin bağlama eğitimi almayanlara kıyasla bilgilerini ve farklılıklarını açık ve etkili bir şekilde iletebilme yeteneklerini daha fazla vurguladıkları söylenebilir.

Tablo 22: “Kendimi ve başkalarını olduğu gibi kabul ederim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	233	3,88
Bağlama Eğitimi Almayanlar	223	3,71

Tablo 22’ye bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin Öz Güven Ölçeği 19. maddesine vermiş olduğu puanlardan elde edilen toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanlarından yüksek görülmektedir. Bu madde, bireyin kendine ve diğer insanlara karşı duyduğu saygıyı, hoşgörüyü ve anlayışı ifade etmektedir. Bağlama eğitimi alan öğrencilerde bu tutum, almayanlara oranla daha baskın olduğu söylenebilir.

Tablo 23: “Çevremde yeteri kadar güvenebileceğim insan vardır.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	212	3,53
Bağlama Eğitimi Almayanlar	189	3,15

Tablo 23’deki verilere göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin, bağlama eğitimi almayan öğrencilere oranla toplam puan oranında anlamlı bir yükselme görülmektedir. Bu maddeden, bireyin sosyal hayatında sağlam ve güvenilir ilişkiler kurduğunun sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 24: “Sorumluluk almaktan çekinmem.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

Puan	Toplam	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	228	3,80
Bağlama Eğitimi Almayanlar	216	3,60

Tablo 24’deki ölçek maddesinin verilerine bakıldığında, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin, bağlama eğitimi almayan öğrencilerinin toplam puanlarından yüksek olduğu görülmektedir. Ölçek maddesindeki ifade, bireyin sorumluluk sahibi olma durumunun kararlılığını ve olup olmayacağını yansıttığı söylenebilir. Sorumluluk almak, kişisel gelişim ve başarı için önemli bir durum olarak gösterilebilir.

Tablo 25: “Diğer insanların eleştirilerini anlayışla karşılayabilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

Puan	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	224	3,73
Bağlama Eğitimi Almayanlar	203	3,38

Tablo 25’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin Öz Güven Ölçeği 22. Maddesinden elde edilen toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanlarından anlamlı şekilde yüksek görülmektedir. Ölçek maddesinden, eleştirileri anlayışlarla karşılayan bireylerin öz farkındalıklarının arttığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca bireyin hatalarını ve eksikliklerini kabul etmesi ve üzerinde çalışması, iyileşme ve büyüme için önemli bir adım sayılabilir.

Tablo 26: “Sıkıntılı anlarımda bile olumlu düşünmeye çalışırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

Puan	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	203	3,38
Bağlama Eğitimi Almayanlar	185	3,08

Tablo 26’deki bu madde, bireyin zorlu durumlarla başa çıkma yeteneği ve pozitif bir perspektif geliştirme çabasını ifade ettiği sonucuna ulaşılabilir. Bağlama eğitimi gören üniversite öğrencilerinin bu ölçek maddesinden almış olduğu puanlardan elde edilen toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 27: “Ön plana çıkmaktan korkmam.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

Puan	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	237	3,95
Bağlama Eğitimi Almayanlar	208	3,36

Tablo 27’deki ölçek maddesinden, bireyin kendini ifade etmesi, liderlik yapma ve fırsatları değerlendirme konusundaki cesaretini ve çabalarını yansıttığı sonucu çıkarılabilir. Bu doğrultuda

bağlama eğitimi alan öğrencilerin almayanlara oranla ölçek maddesinden daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

Tablo 28: “Başarısız olduğumda hemen pes etmem.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	224	3,73
Bağlama Eğitimi Almayanlar	221	3,68

Tablo 28’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin ölçek maddesinden almış olduğu puanlardan elde edilen toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından fazla olduğu görülmektedir. Ölçek maddesindeki ifadeden, bireyin kararlılığını ve azmini yansıttığı görülebilir. Ayrıca başarısızlığın, öğrenme fırsatları sunduğu, duygusal enerjiyi artırdığı ve motivasyonu pekiştirdiği sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 29: “Başka insanlarla kolaylıkla iletişim kurabilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Puan	Toplam	Ortalama
		S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar		235	3,91
Bağlama Eğitimi Almayanlar		217	3,61

Tablo 29’daki verilere göre bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin toplam puanı, bağlama eğitimi almayanlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Ölçek maddesinden, kolay iletişimin, sağlıklı ve güçlü yapılar oluşturduğu ve bireyler arasında güven inşa ettiği söylenebilir.

Tablo 30: “Değerli birisi olduğuma inanırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	230	3,83
Bağlama Eğitimi Almayanlar	218	3,63

Tablo 30’a bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin ölçek maddesinden aldığı toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından yüksek olduğu görülmektedir. Ölçek maddesinden, bireyin kendine olan saygısını ve öz değerini yansıttığı sonucuna ulaşılabilir. Bu doğrultuda öz değer, bireyin kendisini değerli, önemli ve sevmeye değer biri olarak görmesi olarak tanımlayabiliriz.

Tablo 31: “Kolay arkadaş edinebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	227	3,78
Bağlama Eğitimi Almayanlar	200	3,35

Tablo 31'deki ölçek maddesinden, bireyin sosyal yeteneklerinin güçlü olduğunu ve yeni insanlarla iletişimde bulunma yeteneğine sahip olduğu sonucuna ulaşılabilir. Tablo verilerinde ise, bağlama eğitimi alan öğrencilerin toplam puanlarında bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanlarına kıyasla anlamlı bir yükseklik olduğu görülmektedir.

Tablo 32: “Düşüncelerimi ifade ederken başkalarından çekinmem.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	225	3,75
Bağlama Eğitimi Almayanlar	202	3,36

Tablo 32'ye bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin ölçek maddesinden aldığı toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından daha yüksek olduğu görülmektedir. Ölçek maddesinden, bireyin özgüven seviyesine paralel olarak düşüncelerini açıkça ifade etme yetisine sahip olduğu sonucu çıkarılabilir.

Tablo 33: “Kolay karar verebilirim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	200	3,33
Bağlama Eğitimi Almayanlar	179	2,98

Tablo 33'e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin ölçek maddesinden aldığı toplam puan bağlama eğitimi almayan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu veriler, bağlama eğitimi almayan üniversite öğrencilerinin, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerine kıyasla daha zor karar verebildiklerini sonucuna ulaşılabilir. “Kolay karar verebilirim” ölçek maddesi, bireyin kararlılığını, problem çözme becerilerini ve kendi yargısına güvenini yansıması olarak yorumlanabilir.

Tablo 34: “Sosyal bir insan olduğuma inanırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	229	3,81
Bağlama Eğitimi Almayanlar	196	3,26

Tablo 34'deki ölçek maddesi, bireylerin sosyal iletişimlerde rahat olduğunu, diğerleriyle bağlantı kurma yeteneğine sahip olduğunu ve sosyal ortamda kendini iyi kullanabileceğini sonucuna ulaştırabilir. Bu doğrultuda ölçek maddesinden bağlama eğitimi alan öğrencilerin, bağlama eğitimi almayanlara oranla daha yüksek toplam puan alması, çağlı eğitiminin sosyalleşme üzerindeki olumlu etkisini ortaya çıkardığı varsayılabilir.

Tablo 35: “Kendimi severim.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	240	4,00
Bağlama Eğitimi Almayanlar	214	3,56

Tablo 35’e bakıldığında bağlama eğitimi alan üniversite öğrencilerinin ölçek maddesine vermiş olduğu cevaplardan elde edilen toplam puan, bağlama eğitimi almayan öğrencilerin toplam puanından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu ölçek maddesi, bireyin kendine olan sevgisini, saygısını ve kabulünü yansıttığı olarak yorumlanabilir. Elde edilen veriler doğrultusunda çalgı eğitiminin, insan psikolojisi üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu sonucuna ulaşılabılır.

Tablo 36: “Başka insanların övgülerini hak ettiğime inanırım.” Maddesinin Bağımsız Değişkene Göre Puanlarının İncelenmesi

	Toplam Puan	Ortalama
	S	X
Bağlama Eğitimi Alanlar	229	3,81
Bağlama Eğitimi Almayanlar	204	3,40

Tablo 36’daki ölçek maddesinden, bireylerin kendi başarılarını ve katkılarını değerli görme eğilimi olarak yorumlayabiliriz. Bu inanç, öz saygıyı arttırdığı gibi kişisel gelişim için de önemli bir temel oluşturabilir. Ölçek maddesinden elde edilen verilere göre, bağlama eğitimi alan öğrenciler ile bağlama eğitimi almayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Çalışmada elde edilen veriler üzerine yapılan istatistiksel hesaplamalara göre, bağlama eğitimi alan üniversite öğrencileri ile bağlama eğitimi almayan üniversite öğrencilerinin öz güven puanları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak fark bulunmuştur. ($p < 0,05$). H1 hipotezi kabul edilmiştir. Çalışmaya katılan çalışma grubunun öz güven puanlarının içsel ve dışsal öz güven alt boyutları dâhil olmak üzere puan ortalamalarında farklılık çıkmıştır. Bulguların yorumlanması sonucunda, öğrencilerin güdülenme, tutum, öz yeterlik inancı ve üst bilişsel farkındalığın bağlama eğitimi ile yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda bağlama eğitimi alan öğrencilerin bağlama eğitimi almamış öğrencilere oranla tüm ölçek maddelerinin toplam puanlarında anlamlı bir fark olduğunun tespiti, bağlama eğitiminin öz güven gelişimine olumlu katkı sağladığının sonucu olarak gösterilebilir.

Konu ile alakalı literatür incelendiğinde, Özer’in (2019) “Yurtdışında Yaşayan Ortaokul Öğrencilerinin Bağlama (Saz) Eğitimi Yoluyla Edindiği Kazanımların Değerlendirilmesi (Bişkek-Kırgızistan Örneği)” adlı çalışmada elde edilen bulgularda öğrencilerin bağlama eğitimi yoluyla kültürel kimlik oluşumu ve gelişimi, akademik ve bilişsel gelişimleri ayrıca kişisel gelişimlerinde olumlu yönde kazanımlar elde ettikleri görülmüştür. Bu bulgular ile yapılan araştırmanın bulgularında benzerlik görüldüğü ve her iki çalışmada da bağlama eğitiminin olumlu yönde bireysel değişimlere neden olduğu görülmektedir. Yine Umuzdaş ve Doğan’ın (2021) “Müzikli Yaratıcı Drama Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Öz Güven Düzeylerine Etkisi” adlı araştırmasında, yaratıcı drama çalışmaları sonucunda öz güven gelişimlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmüş, müzikli yaratıcı dramanın okul öncesi öğrencilerin öz güvenlerine olumlu bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, içerisinde müzik barındıran eğitim etkinlikleri hangi yaş

gurubu olursa olsun bireylerin öz güven düzeylerine olumlu yönde katkı sağladığı, karşılaştırılan çalışma bulgularının benzerlik göstermesi bu kanıyı desteklemektedir. Özer'in (2013) "Sanat Eğitiminin Risk Altındaki Çocuklar Üzerindeki Etkisi" adlı yüksek lisans tezinde, fiziksel ve psikolojik travmalara maruz kalmış çocukların sanat eğitimi ile ruhsal durumlarında olumlu gelişmeler gözlemlendiği tespit edilmiştir. Bağlama eğitiminin bir sanat eğitimi olması ve öz güven kavramının da bireyin psikolojik durumunu yansıttığından dolayı yapılan her iki çalışma bulguları paralellik göstermektedir. Kaçmaz ve Çağlar'ın (2022) "Koro Müziği Eğitimi Ve Özgüven Kavramı Üzerine Kuramsal Bir İnceleme" adlı makalesinde, koro müziği ve eğitimi ile özgüven unsuru arasında nasıl bir ilişki vardır?" sorusu üzerine odaklanmış nitel bir çalışmaya yer verilmiştir. Çalışmanın sonucunda, koro müziği ve eğitiminin koristlerin/öğrencilerin özgüvenleri üzerinde olumlu etkileri olduğu kuramsal olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bulgular ile yapılan araştırmanın bulguları arasında benzerlik görülmesi, sanat ile ilgili uğraşlarda bireyler üzerinde olumlu psikolojik etkenlerin oluştuğu sonucuna ulaşılmaktadır. Turan'ın (2023) "Halk Dansı İcracılarının Özyeterlilik Ve Özgüven Düzeyleri İle Performans Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı çalışmada, profesyonel dans hayatında sıkça karşılaşılan sahne performans kaygısı ve dans öz yeterlik ile özgüven ilişkisi tespitinin yapılması ve bunun betimsel yöntemle açıklanmıştır. Araştırmada, halk dansları icracılarının dans öz yeterlik durumlarının tespiti için tek faktörlü "Beden Dili ve Dansa İlişkin Özyeterlilik Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Halk oyunları dansçılarının dans özgüven durumlarının tespiti için "Özgüven Değerlendirme Testi" kullanılmıştır. Halk oyunları dansçılarının sahne performans kaygı durumlarının ölçülmesi amacıyla, "Çarkçı Bale Lisans Öğrencileri Performans Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Sonuç olarak, araştırmaya katılan dansçıların dans özgüven, öz yeterlik düzeyleri ile dans performans kaygıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu, dans özgüveninin, dans performans kaygısı üzerinde negatif yönde ve anlamlı etkisi olduğu, dans öz yeterliğin, dans performans kaygısı üzerinde negatif yönde ve anlamlı etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriler doğrultusunda yapılan her iki çalışma arasında yöntem olarak farklılık olsa da sonuç olarak özgüven ve sanat arasında anlamlı yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Yapılan çalışmada sadece üniversitede eğitim gören öğrenciler bulunması çalışmanın sınırlılıkları arasındadır. Çalışma ile alakalı bir başka sınırlılık ise sadece bağlama eğitimi alma bağımsız değişkeni ile araştırmanın sürdürülmesidir. Sonraki yıllarda yapılacak olan çalışmalarda bağlama eğitiminin öz güven üzerindeki etkisinin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu ve meslek gibi değişkenler ile yapılması önerilebilir. Bu sayede konu ile alakalı daha güvenilir bulguların ve sonuçların elde edilmesi sağlanabilir. Sanat eğitiminin hangi türü olursa olsun, bireylerin öz güven düzeylerine olumlu yönde katkı sağladığı, bu bağlamda ilgili kurumların toplumun her kesimine uygun seviyelerde sanat eğitimi verilmesi önerilebilir.

Kaynaklar

- AKAGÜNDÜZ, N.(2006). *İnsan Yaşamında Özgüven Kavramı*. İstanbul: Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü Yayınları.
- AKIN, A. (2007). “ÖZ-Güven Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi*, C.7, S. 2, 167 – 176.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. vd. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- ÇILDEN, Ş. (2001). “Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme”. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.21, S.1, 5.
- DUYGULU, M. (2014). *Türk Halk Müziği Sözlüğü*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- GÖKNAR, Ö. (2015). *Özgüven Kazanmak*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- GÜNALP, A. (2007). *Farklı Anne Baba Tutumlarının Okul Öncesi Eğitim Çağındaki Çocukların Özgüven Duygusunun Gelişimine Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- IŞIK, H. (2008). *İlköğretim ve Ortaöğretimde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Bağlama Kullanımlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KAÇMAZ, D., ve ÇAĞLAR, B. (2022). “Koro Müziği Eğitimi Ve Özgüven Kavramı Üzerine Kuramsal Bir İnceleme”. *Eurasian Journal of Music and Dance*, (20), 163-176. <https://doi.org/10.31722/ejmd.1077622>
- KAPTANOĞLU, Y. (2013). *Sağlık Alanında Hipotezden Teze Veri Toplama ve Çözümleme Serüveni*. İstanbul: Beşir Kitabevi.
- KINIK, M. (2010). *Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde Bağlama Dersi Başlangıç Düzeyine Yönelik Öğretim programı Önerisi*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KURTULDU, S.P. (2007). *İlköğretim okulu yöneticilerinin özgüven düzeyleri ile liderlik düzeyleri arasındaki ilişkinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KÖPRÜLÜ, M. F. (2004). *Edebiyat Araştırmaları I-II (4. bs.)*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- LİNDENFIELD, G. (2017). *Kendine Güvenen Çocuklar Yetiştirmek*, (Çev.: Elif Yüksel), İstanbul: Yakamoz Yayınları.
- ÖZER, S. (2013). *Sanat Eğitiminin Risk Altındaki Çocuklar Üzerindeki Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÖZER, L. (2019). *Yurtdışında Yaşayan Ortaokul Öğrencilerinin Bağlama (Saz) Eğitimi Yoluyla Edindiği Kazanımların değerlendirilmesi (Bişkek-Kırgızistan Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, T.C. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- PARLAK, E. (1998). *Türkiye’de El ile (Tezenesiz) Bağlama Çalma Geleneği ve Çalış Teknikleri*. Sanatta Yeterlilik Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TARMAN, S. (1996). *Bekir Küçükay’ın “Klasik Gitar İçin BaşlangıçMetodu”Nun Hedef, Hedef Davranış Ve Konu Kapsamı Yönünden İncelenmesi Müzik Eğitiminin Temelleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- TURAN, Z. (2023). “Halk Dansı İcracılarının Özyeterlilik Ve Özgüven Düzeyleri İle Performans Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Y.11, S.146. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.72735>
- UMUZDAŞ, M., S. ve DOĞAN, A. (2021). “Müzikli Yaratıcı Drama Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Öz Güven Düzeylerine Etkisi”. *Yegah Musiki Dergisi*, C.4, S.1

USLU, A., & ULUDAĞ, K. (2023). “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesindeki Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Sanat Eğitiminin Gerekliliği: Eskişehir Örneği”. *Milli Eğitim Dergisi*, C.52, S. 239. 1575-1598. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1128285>

İnternet Kaynakları

*URL-1: “<https://psikoloji-psikiyatri.com/ozguven/>.” (Erişim:02.03.2024)